

Okrugli stol
„Kako unaprijediti socijalni dijalog u području ZNR?”

ZAKONODAVNE I INSTITUCIONALNE MOGUĆNOSTI, INTERESI I POTREBA UNAPREĐIVANJA SOCIJALNOG DIJALOGA U PODRUČJU ZAŠTITE NA RADU

Zagreb, siječanj 2018.

Vitomir Begović

ZAŠTITA NA RADU JE PRVA!

Život, zdravlje i očuvanje radne sposobnosti vrednote su od posebnog društvenog interesa u Republici Hrvatskoj.

Zaštita na radu i zaštita zdravlja osnovno su ljudsko pravo.

DIREKTIVA 89/391/EEZ I BROJNE POJEDINE SMJERNICE

UREĐENO PRAVO NA RADNIČKU PARTICIPACIJU

U PRAVU EU SURADNJA POSLODAVACA S
RADNIČKIM PREDSTAVNICIMA TEMELJNA JE
AKTIVNOST U PROVEDBI ZAŠTITE NA RADU
(PRETHODI SVIM ODLUKAMA POSLODAVACA)

POSLODAVAC SE MORA SAVJETOVATI S
RADNICIMA I NJIHOVIM PREDSTAVNICIMA O
SVIM PITANJIMA ZAŠTITE NA RADU

SAVJETOVANJE UNAPRIJED I NA VRIJEME O
SVAKOJ MJERI
(ZAŠTITA NA RADU I ZDRAVLJE)

POSLODAVAC MORA RADNIČKIM
PREDSTAVNICIMA OMOGUĆITI
ODGOVARAJUĆE VRIJEME ZA OBNAŠANJE
DUŽNOSTI, KAO I NJIHOVO
OSPOSOBLJAVANJE
(U RADNO VRIJEME I O TROŠKU
POSLODAVCA)

INSTITUCIONALNI UVJETI ZA SOCIJALNI DIJALOG U PODRUČJU ZNR U RH (1)

Nacionalna, sektorska, lokalna razina

Nacionalno
vijeće za ZNR

Upravno
vijeće ZUZNR

Upravno
vijeće HZZO

Sektor

Udruge
sindikata i
poslodavaca

Povjerenstva za
unapređivanje
ZNR

Lokalni GSV

Povjerenstva za
unapređivanje
ZNR

INSTITUCIONALNI UVJETI ZA SOCIJALNI DIJALOG U PODRUČJU ZNR U RH (2)

Mikro razina/tvrtka, ustanova

Poslodavac

Radničko vijeće

Odbor ZNR

Sindikat/i

Povjerenik/ci –
koordinator/i
radnika za ZNR

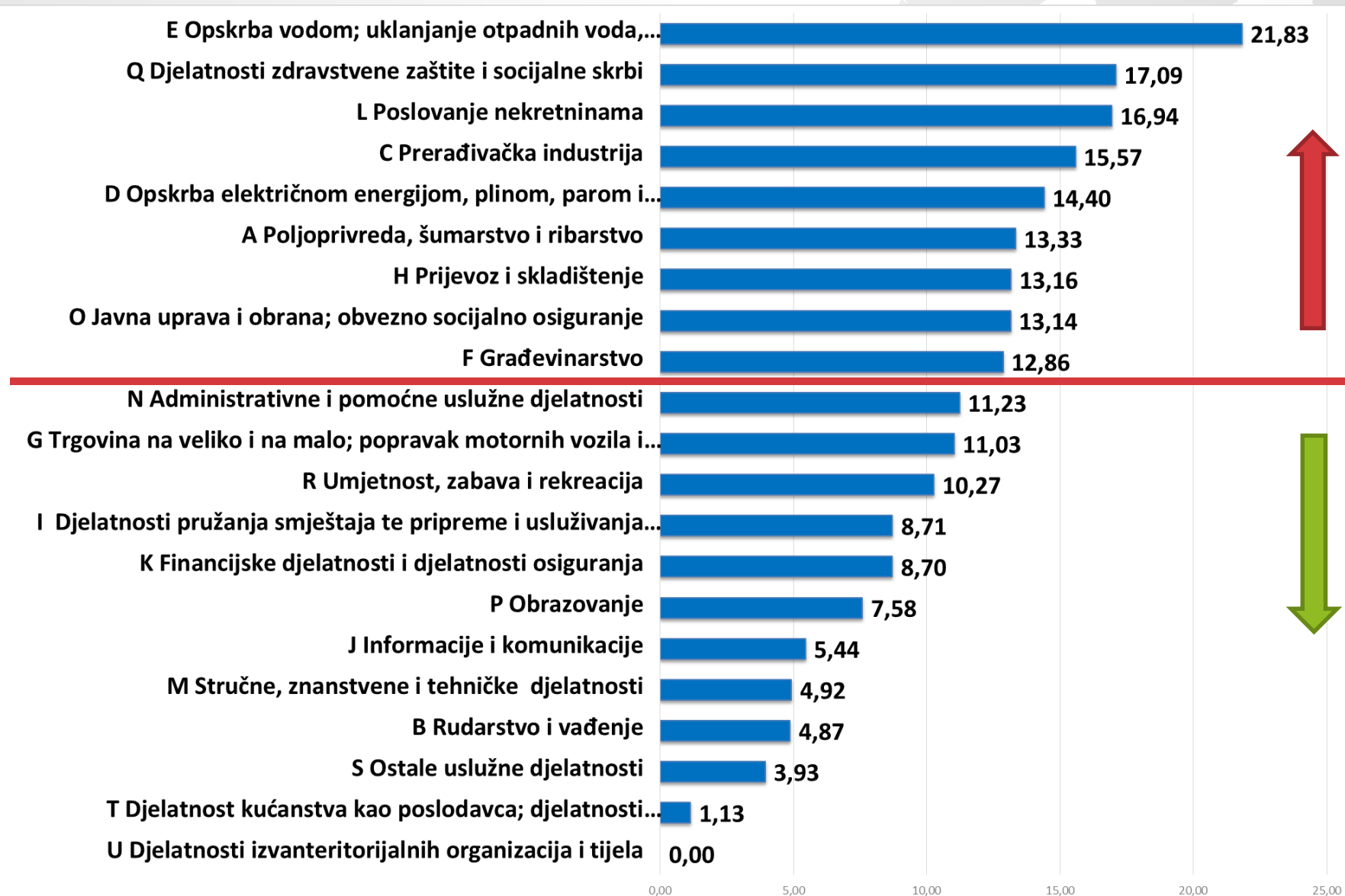
Predstavnik radnika u
NO ili UV

Skupovi radnika

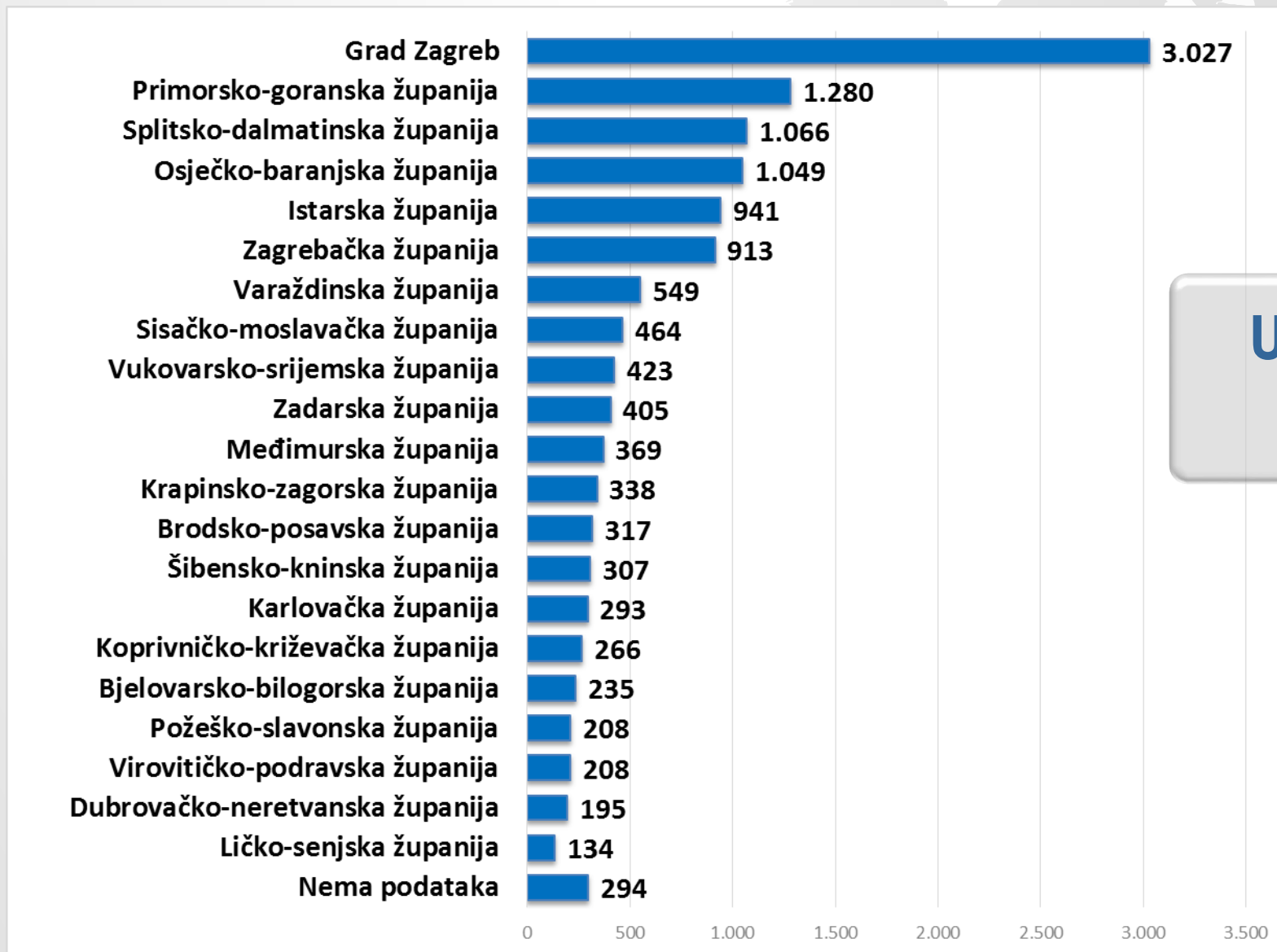
STOPA ONR NA 1.000 ZAPOSLENIH U 2016.

Prema
djelatnosti
NKD 2007

Prosjek RH
11,27

BROJ ONR NA MJESTU RADA U ŽUPANIJAMA U 2016.

Ukupno u RH
13.281

ŠTO SU OPĆI UZROCI NESREĆA NA RADU?

- Propusti u obavljanju poslova ZNR
- Odnos poslodavca prema ZNR
- Neodgovarajući rad stručnjaka ZNR
- Propusti ovlaštenika poslodavca i povjerenika radnika za ZNR
- Propusti radnika
- Neodgovarajuća osposobljenost radnika za rad na siguran način
- Nedovoljno znanje ključnih dionika u području zaštite na radu
- Ostali razlozi

TKO JE ODGOVORAN?

SUDJELOVANJE RADNIKA U ODLUČIVANJU

Radničko vijeće čl. 140.-162. ZOR

- ❖ **Most komunikacije** radnika i poslodavca
- ❖ Izabrani predstavnik/ci svih radnika
- ❖ Izborni postupak vrlo složen i formaliziran
- ❖ **Nije obvezno**
- ❖ Moguće ga je izabrati kod poslodavca s **20 i više radnika** *(ne u tijelima državne uprave)*
- ❖ Obavješćivanje, savjetovanje i suodlučivanje

POSLODAVAC $\Rightarrow$ RADNIČKO VIJEĆE ZNR

OBAVJEŠĆIVANJE
Najmanje svaka 3 mj.

- OPSEG I RAZLOZI PREKOVREMENOG RADA
- ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU
- MJERE ZA POBOLJŠANJE UVJETA RADA
- REZULTATI PROVEDENIH INSPEK. NADZORA U PODRUČJU ZNR

SAVJETOVANJE

- MJERE ZAŠTITE ZDRAVLJA I SIGURNOSTI NA RADU
- UVOĐENJE NOVIH TEHNOLOGIJA I PROMJENE U ORGANIZACIJI RADA
- NOĆNI RAD I RASPORED RADNOG VREMENA

SUODLUČIVANJE

- O ODLUCI O OTKAZU RADNIKU ZBOG OZLJEDE ILI PROF. BOLESTI (SMANJENJA RADNE SPOSOBNOSTI)
- O OTKAZU RADNIKU S INVALIDITETOM

SUGLASNOST

- KORIŠTENJE NADZORNIH UREĐAJA

SKUPOVI RADNIKA

Čl. 163. ZOR

- ❖ Sveobuhvatno obavješćivanje i rasprava
- ❖ Dva puta godišnje
- ❖ Može se organizirati po organizacijskim jedinicama
- ❖ Saziva Radničko vijeće ili poslodavac (ako RV nije izabrano)

PREDSTAVNIK RADNIKA U ORGANU POSLODAVCA

Čl. 164. ZOR

❖ Jedan član u NO ili UV

PREDSTAVNIK RADNIKA

❖ Imenovanje i opoziv RV / slobodni i neposredni izbori

ODBOR ZA ZAŠTITU NA RADU

Čl. 34. ZZNR

- ❖ Obveza osnivanja kod poslodavca s 50 ili više radnika te u slučaju posebnog zakona ili drugog propisa
- ❖ Savjetodavno tijelo poslodavca za unapređivanje ZNR
- ❖ Poslovi odbora utvrđeni čl. 35. st. 1 ZZNR
- ❖ **Moguće proširenje poslova kolektivnim ugovorom i sporazumom RV i poslodavca, čl. 35. st. 2 ZZNR**

POVJERENIK RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

KOD POSLODAVCA RADNICI IZMEĐU SEBE MOGU
BIRATI POVJERENIKA RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

IZBOR KOD POSLODAVCA KOJI ZAPOSŁJAVA DO
UKŁJUČIVO 20 RADNIKA PROVODI SE NA SKUPU
RADNIKA, KOJEGA SAZIVA POSLODAVAC.

IZBOR POVJERENIKA RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU
KOD POSLODAVCA KOJI ZAPOSŁJAVA VIŠE OD 20
RADNIKA PROVODI SE U SKLADU S ODREDBAMA
OPĆEG PROPISA O RADU

AKO JE KOD POSLODAVCA IZABRANO VIŠE
POVJERENIKA, ONI IZMEĐU SEBE BIRAJU SVOGA
KOORDINATORA.

čl. 70.
ZAKONA O ZAŠTITI NA
RADU
(NN 71/14, 118/14)

PRAVA I OBVEZE POVJERENIKA (1)

Čl. 71. ZZN

- OBVEZAN JE ŠTITITI INTERESE RADNIKA NA PODRUČJU ZAŠTITE NA RADU TE PRATITI PRIMJENU PRAVILA, MJERA, POSTUPAKA I AKTIVNOSTI ZAŠTITE NA RADU

IZVRŠITI UVID I KORISTITI DOKUMENTACIJU POSLODAVCA IZ ZAŠTITE NA RADU

- ZAHTIJEVATI OD POSLODAVCA DA PODUZME ODGOVARAJUĆE MJERE U SVRHU SMANJENJA I OTKLANJANJA RIZIKA

PRIMATI PRIMJEDBE RADNIKA U VEZI S PRIMJENOM PRAVILA ZAŠTITE NA RADU TE IH PRENOSITI POSLODAVCU ILI NJEGOVOM OVLAŠTENIKU

OBAVJEŠĆIVATI RADNIKE O PROVEDBI ZAŠTITE NA RADU

- PODNOSITI POSLODAVCU PRIJEDLOGE VEZANE UZ DONOŠENJE ODLUKA IZ ZAŠTITE NA RADU

OSPOSOBLJAVATI SE ZA OBAVLJANJE POSLOVA POVJERENIKA RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

SUDJELOVATI S POSLODAVCEM U PLANIRANJU UNAPREĐIVANJA UVJETA RADA, UVOĐENJA NOVE TEHNOLOGIJE, UVOĐENJA NOVIH KEMIČALIJA I BIOLOŠKIH ŠTETNOSTI U RADNI I PROIZVODNI PROCES TE POTICATI POSLODAVCA I NJEGOVE OVLAŠTENIKE NA PROVEDBU ZAŠTITE NA RADU

- PODNOSITI PRITUŽBE TIJELIMA NADLEŽNIM ZA ZAŠTITU NA RADU

PRAVA I OBVEZE POVJERENIKA (2)

Čl. 71. ZZN

- BITI OBAVIJEŠTEN O SVIM PROMJENAMA KOJE UTJEČU ILI BI MOGLE UTJECATI NA ZAŠTITU NA RADU

IZVRŠITI UVID I KORISTITI DOKUMENTACIJU POSLODAVCA IZ ZAŠTITE NA RADU

PRISUSTVOVATI INSPEKCIJSKIM PREGLEDIMA I OČITOVALI SE NA ČINJENIČNO STANJE KOJE UTVRDI NADLEŽNI INSPEKTOR

- IZVIJESTITI NADLEŽNOG INSPEKTORA I SPECIJALISTU MEDICINE RADA O SVOJIM ZAPAŽANJIMA, ODNOSNO ZAPAŽANJIMA RADNIKA

KOLEKTIVNIM UGOVOROM MOGU SE UREDITI I DRUGA PITANJA VEZANA ZA RAD POVJERENIKA RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU, A MOGU SE UREDITI I SPORAZUMOM SKLOPLJENIM IZMEĐU POSLODAVCA I RADNIČKOG VIJEĆA, AKO STRANKE KOLEKTIVNOG UGOVORA NA TO OVLASTE STRANKE SPORAZUMA.

- STAVITI PRIGOVOR NA INSPEKCIJSKI NALAZ

STALNO PROŠIRIVATI I UNAPREĐIVATI ZNANJE TE PRATITI I PRIKUPLJATI OBAVIJESTI OD VAŽNOSTI ZA SVOJ RAD

POZVATI NADLEŽNOG INSPEKTORA, KADA OCIJENI DA SU UGROŽENI SIGURNOST I ZDRAVLJE RADNIKA, A POSLODAVAC PROPUŠTA ILI ODBIJA PROVODITI POTREBNU ZAŠTITU NA RADU

- SVOJIM DJELOVANJEM POTICATI RADNIKE NA PROVEDBU ZAŠTITE NA RADU

POSLODAVAC ➡ POVJERENIK RADNIKA ZA ZNR

Obveze

Čl. 72. ZZNR

- ❖ Osigurati potrebno vrijeme i uvjete za obnašanje dužnosti
- ❖ Tijekom obnašanja dužnosti ne smije otkazati ugovor o radu (bez pristanka RV), niti ga staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na prethodne uvjete rada i ostale radnike

POSLODAVAC POVJERENIK RADNIKA ZA ZNR

OBAVJEŠĆIVANJE

Čl. 31., 32. i 33. ZZNR

SAVJETOVANJE
unaprijed i
pravodobno

- O SVIM RIZICIMA I PROMJENAMA KOJE BI MOGLE UTJECATI NA SIGURNOST I ZDRAVLJE RADNIKA
- UČINITI DOSTUPNOM PROCJENU RIZIKA, EVIDENCIJE I ISPRAVE, UPRAVNE MJERE INSPEKTORA RADA

- STRUČNJAKU ZNR
- OVLAŠTENJOJ OSOBI ZA POSLOVE ZNR
- UVJETIMA RADA I POBOLJŠANJU
- PROMJENAMA U PROCESU RADA I TEHNOLOGIJI
- PROCJENI RIZIKA TE IZMJENAMA I DOPUNAMA
- OSPOSOBLJAVANJU IZ ZNR I DR.
- IZBORU RADNIKA ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI I PROVOĐENJE PPZ, EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA
- PREVENICIJI RIZIKA I SPREČAVANJU NEZGODA, ONR I PROF. BOLESTI

POVJERENIK RADNIKA ZA ZNR

IZBOR POVJERENIKA RADNIKA
ZA ZAŠTITU NA RADU INTERES JE
POSLODAVCA, RADNIKA I
SINDIKATA

U SREDINAMA U KOJIMA JOŠ
UVIJEK NIJE IZVRŠEN IZBOR
POTREBNO JE ZAJEDNIČKOM
SURADNJOM PREDSTAVNIKA
POSLODAVACA, RADNIKA I
SINDIKATA PRISTUPITI
PROVEDBI IZBORA

UNAPREĐIVANJE SOCIJALNOG DIJALOGA U ZNR

MOGUĆNOST
POVOLJNIJEG
UREĐENJA I
PROŠIRENJA
ODREĐENIH PITANJA
ZAŠTITE NA RADU

UTVRDITI VRIJEME ZA
OBNAŠANJE DUŽNOSTI
POVJERENIKA RADNIKA ZA
ZAŠTITU NA RADU
NAJMANJE 3 SATA TJEDNO
PREMA ZAKONU O ZAŠTITI NA
RADU

(OCIJENITI RAZINU RIZIKA,
ANALIZA PODATAKA O
NEZGODAMA, OZLJEDAMA,
PROFESIONALNIM BOLESTIMA I
DR., UNUTRAŠNJA
ORGANIZACIJA I SL.)

UTVRDITI BROJ POVJERENIKA
RADNIKA ZA ZAŠTITU NA
RADU

(NIJE OGRANIČEN
ZAKONOM O ZAŠTITI NA
RADU I ZAKONOM O RADU,
OCIJENITI UNUTRAŠNJU
ORGANIZACIJU, BROJ
ZAPOSLENIH, RAZINU RIZIKA
ITD.)

ZAŠTITA NA RADU JE PRVA!

UZAJAMNOST

ključna karika u procesu
socijalnog dijaloga !

Nacionalna kampanja „STOP ozljedama na radu”

Sigurno

Trajno

Odgovorno

Preventivno

Ozljedama na radu!

Uključite se

Zaštita na radu

Zajedno **A**mbiciozno **Š**iroko **T**emeljito **I**novativno **T**rajno **A**ngažirano

Napredno **A**žurno

Razvojno **A**psolutno **D**inamično **U**porno

Prilaz Ivana Visina br. 1-3
10020 Zagreb
Tel.: +385 1 6459 220
Fax.: +385 1 6459 221
E-mail: ravnateljstvo@zuznr.hr
<http://www.zuznr.hr>

